

Posudek bakalářské práce

Denisa Gabrišková, *Užití členů a dalších determinantů u posesiv v italštině*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, ak. r. 2016/2017, 56 stran.

Denisa Gabrišková se ve své bakalářské práci rozhodla prozkoumat užití členů v kombinaci s přivlastňovacími zájmeny u substantiv označujících rodinné příslušníky (např. *mio padre* vs. *il mio caro padre*). Jak je známo, italština – na rozdíl od jiných jazyků – umožňuje tuto dvojitou determinaci, kde člen může předcházet posesivní zájmeno (či adjektivum, dle úhlu pohledu), jen u slov označujících základní členy rodiny je člen omezen pouze na určité syntaktické konstrukce (modifikace adjektivem, zdvojnásobení, posesivum *loro* atd.).

Diplomantka nás nejprve seznamuje se základními poznatky, jak je shrnují tradiční gramatiky a učebnice (Hamplová, Patota, Serianni, Salvi & Vanelli aj.), pak přechází k praktické části, v níž se na základě korpusových dat snaží zjistit, zda učebnicovým poučkám odpovídá i reálný úzus. Do první části se pak Denisa Gabrišková snaží ještě „vtěsnat“ nástin historického vývoje, ačkoli to pro cíl práce zas tak podstatné není (a také je v této části řada nepřesností). Hned v úvodu bych rád řekl, že praktická část se mi jeví jako zdařilá, zatímco část teoretická místy působí trochu chaoticky. A ačkoli bychom mohli i k praktické části vznést celou řadu připomínek – zejména ke skladbě korpusu, který je pro takový výzkum klíčový –, je zpracována velmi systematicky, přehledně a naplňuje cíl stanovený v úvodu práce. Ještě než se však dostanu ke konkrétním připomínkám, je na místě stručné shrnutí struktury celé práce.

Text je rozdělen do pouhých dvou kapitol: první je teoretická část, druhá praktická. V rámci první části (= první kapitoly) je prezentován systém italských posesiv (tvarosloví, postavení, užití), zmíněný nástin vývoje a také letmé srovnání s jinými cizími jazyky. Praktická část je věnována analýze frekvencí jednotlivých konstrukcí pro každé substantivum zvlášť (*padre, madre, sorella* atd.).

Nyní k připomínkám. Oddělil bych nedostatky, které jsou na úrovni bakalářské práce jistě zanedbatelné, jako jsou určité nepřesnosti v nástinu historického vývoje (diachronie italštiny je součástí až magisterského programu), a nedostatky víceméně formulační, popř. ryze věcné.

1) V obsahu u 1.3.2. a pak samozřejmě v příslušné kapitole (na s. 21) je řeč o členech, které se „nepíší“. To je zavádějící – jako by otázka přítomnosti členu byla jen otázkou pravopisnou.

2) V úvodu na s. 8 píše diplomantka, že se „dozvíme“, jak se člen užívá apod. Osobně bych se takovým výrazům vyhýbal, jde o kvalifikační práci, ne o populárně-naučný text. Jde však o zcela podružnou poznámku mířící jen k určité formulační přesnosti.

3) Jsou na s. 15 uvedeny pouze příklady z Patotovy gramatiky? Jsou identické? Pak by bylo dobré to přímo uvést, popř. přijít s vlastními příklady.

4) Na s. 14 je odstavec, který se pak objevuje v téměř identickém znění i na s. 16, kde je řeč o zpodstatněných posesivech. Stejný problém zcela stejných odstavců, které popisují dvakrát totéž, je pak i na s. 18.

5) Co se míní na s. 17 „dobou antickou“. Podobně pak na s. 26 „antická italština“. Jak už jsem ale psal, nebylo by fér, kdybychom diplomantce vytýkali nepřesnosti v tomto diachronním přehledu – který je nicméně dosti problematický (mísí se tu neexistující pojmy, jako je již zmiňovaná „antická italština“, s dalšími problémy, např. „z díla *Inferno* od Danta“). Pochopitelná touha zabrousit i do dějin italštiny pak ale komplikuje i jinak zcela jasné věci – proč např. na s. 19 (pozn. 31) je citována gramatika staré italštiny, když je řeč o současné italštině?

6) Další dotazy k problematickým pasážím. Na s. 18 je ve větě „ukradli mi...“ zvrtné sloveso? Na s. 22 *a mia disposizione* znamená opravdu „mně k lítosti“?

Přestože je praktická část, jak už jsem zmiňoval, daleko systematictější, celkové vyznění bakalářské práce Denisy Gabriškové není zdaleka tak přesvědčivé a bezchybné, a vzhledem k výše uvedeným výhradám se proto kloním ke klasifikaci **dobře**.

V Českých Budějovicích dne 26. 5. 2017

.....
doc. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce